

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Grabczyńska-Mikocka
Sędziowie:	SSA Wojciech Dziuban (spr.) SSA Lucyna Juszczyk
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Palonek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w sprawie

K. K.(pop. R.)

oskarżonego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65§1 k.k. i inne zażaleń wniesionych przez obrońców oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 7 października 2013 roku, sygn. akt III K 20/13

w przedmiocie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. i art. 257 § 2 k.p.k.

postanawia

zaskarżone postanowienie zmienić w ten sposób, iż zastrzega, iż środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania ulegnie zmianie z chwilą złożenia nie później niż do dnia 15 listopada 2013 roku poręczenia majątkowego w kwocie 100.000 (stu tysięcy) złotych wpłaconego do kasy Sądu Okręgowego w Kielcach.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Kielcach stosował w stosunku do K. K.w dalszym ciągu środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania do dnia 7 lutego 2014 roku. W uzasadnieniu tegoż orzeczenia Sąd I instancji stwierdza, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w znacznym stopniu uprawdopodobnił fakt popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów. Nadto jest nadal aktualna, obawa ucieczki oskarżonego lub jego ukrywania się. Sąd Okręgowy wskazuje, iż oskarżony ukrywał się przed organami ścigania, a do jego zatrzymania doszło w skutek wydania ENA w Szwecji. Tam też koncentruje się życie rodzinne i zawodowe oskarżonego, bowiem mieszkał on tam z rodziną i pracował. Sąd Okręgowy podnosi, że w Polsce oskarżony nie posiada żadnego majątku, dlatego też istnieje realna obawa, iż z uwagi na to że nie ma on ścisłych związków z Polską, to może utrudniać postępowanie. W ocenie Sądu I instancji w dalszym ciągu istnieje przesłanka stosowania wobec oskarżonego aresztowania związana z możliwością wymierzenia mu surowej kary.

Na powyższe postanowienie złożyli zażalenie obrońcy oskarżonego.

Adw. W. S. zarzucił obrazę art. 257 § 1 k.p.k. oraz art. 258 § 1 i 2 k.p.k. podnosząc, że zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do dalszego trzymywania oskarżonego w izolacji. Nie ma żadnych podstaw, które pozwoliłyby na przypuszczenie, że oskarżony będzie podejmował próby nakłaniania świadków do odmiennego składania zeznań niż to dotąd czynił. Obrońca podnosi, że oskarżony przebywał w Szwecji legalnie i tam został przez miejscowe władze zatrzymany i wydany stronie polskiej, ale się nie ukrywał. Uzasadnienie przedłużenia tymczasowego aresztowania grożącą oskarżonemu surową karą jest wyrokowaniem przed zakończeniem wyroku sądowego. Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu w stosunku do K. K..

Adw. M. K. zaskarżył orzeczenie w całości na korzyść oskarżonego zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżącego orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na wysnuciu, że w ustalonych w tej sprawie okolicznościach nieprawidłowego wniosku, że:

a) zachodzi realna obawa matactwa ze strony K. K., podczas gdy po pierwsze obydwaj obciążający oskarżonego świadkowie zakończyli składać zeznania obecnie pomimo upływu 10 lat brak jest informacji, aby oskarżony przebywający przez ten czas na wolności wpływał na treść ich zeznań;

- pozostali świadkowie, którym uprzednio zarzucono współudział w czynach objętych aktem oskarżenia odbywają kary pozbawienia wolności, natomiast pokrzywdzeni od samego początku postępowania zaprzeczają aby na ich szkodę popełniono jakiegokolwiek przestępstwa;

- materiał dowodowy opiera się na wyjaśnieniach składanych przez S. Ł. i P. M. w latach 2004 - 2005, również w postępowaniu sądowym, a ewentualne zmiany treści ich relacji podlegać będą ocenie Sądu przez pryzmat całego materiału dowodowego, uznać należy iż nie zachodzi uzasadniona obawa że oskarżony przebywając na wolności podejmie działania zmierzające do utrudniania postępowania karnego;

b) zachodzi realna obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, z uwagi na fakt, iż jego centrum życiowe znajduje się obecnie w Szwecji, a nadto iż mógłby podjąć próbę ucieczki do swego kraju z uwagi na grożącą mu surową karę, podczas gdy dla zapewnienia właściwego oku postępowania wystarczającym byłoby zastosowanie zakazu opuszczania kraju i dozoru policji;

c) że podejrzanemu grozi surowa - w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k., a okoliczności dokonanego przez podejrzanego przestępstwa wskazują, iż obawa wymierzenia mu surowej kary jest bardzo prawdopodobna, podczas mając wzgląd na okoliczności, iż:

- materiał dowodowy nie potwierdza udziału oskarżonego w zarzucanych mu przestępstwach składa się z pomówień S. Ł. (2) i P. M. (2), które to relacje winny być badane ze szczególną skrupulatnością w związku z rolą tychże świadków w czynach zarzucanych oskarżonemu,

- a nawet w sytuacji gdyby przyjąć wiarygodność tychże relacji uznać należy, iż rola K. K. w poszczególnych zdarzeniach nie uzasadnia przyjęcia, iż grozi mu surowa kara,

- oskarżony uprzednio był niekarany,

- prowadził przed zatrzymaniem ustabilizowany tryb życia należy wysnuć wnioski przeciwne niż Sąd I instancji.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu skarżący wskazuje, że obydwaj świadkowie obciążający oskarżonego zakończyli już swoje zeznania i w związku z tym upada obawa matactwa. Podnosi nadto, że współdziałający z oskarżonym odbywają karę pozbawienia wolności więc oskarżony nie będzie miał żadnego wpływu na ich relacje. Zauważa, że podejmowane próby wezwania

świadków na rozprawę pokazują, iż ciężko ustalić ich miejsca aktualnego pobytu. Ponadto autor apelacji kwestionuje stanowisko sądu, iż oskarżonemu grozi surowa kara.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenia obrońców zasługują na uwzględnienie. Podniesione w nich argumenty dają podstawę do zmiany stosowanego wobec K. K. najsurowszego środka zapobiegawczego na środek charakterze nieizolacyjnym.

Bezspornym jest, że zebrany materiał dowodowy uprawdopodobnił fakt popełnienia zarzucanych oskarżonemu przestępstw. Materiał dowodowy w dużej mierze oparty jest na zeznaniach dwóch świadków, którzy złożyli już w tej sprawie wyjaśnienia. Biorąc pod uwagę okoliczność, że od czasu kiedy oskarżony miał popełnić przypisane mu przestępstwa upłynęło już około 10 lat, to wydaje się mało prawdopodobne, aby oskarżony miał możliwość realnego wpłynięcia na treść zeznań jeszcze innych świadków, których zresztą, jak słusznie podnosi adw. M. K. trudno obecnie ustalić ich miejsce pobytu. Dlatego też stanowisko Sądu I instancji, iż w sprawie istnieje obawa matactwa jest w ocenie Sądu Apelacyjnego nieprzekonywujące.

Odrębną kwestią jest natomiast okoliczność, że K. K. przed tymczasowym aresztowaniem przebywał w Szwecji, gdzie miał stałe miejsce pobytu. Bezspornym jest, że oskarżony ukrywał się tam, wbrew temu co twierdzą jego obrońcy, przed polskim wymiarem sprawiedliwości. Zdaniem jednak Sądu Apelacyjnego okoliczność ta nie może stanowić przesłanki do długotrwałego stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego i usprawiedliwiać jego długotrwałe stosowanie. Oskarżony jest tymczasowo aresztowany od listopada 2012 roku. Sprawa przeciwko niemu wpłynęła do Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 1 lutego 2013 roku. W sprawie tej dotychczas przeprowadzono pięć rozpraw. Rozprawy te wyznaczane są każdorazowo w okresach ponad miesięcznych, a w okresie wakacyjnym nie odbyła się żadna. Dotychczas przesłuchano jedynie oskarżonego i dwóch świadków. Taki sposób procedowania powoduje, iż można z dużą dozą prawdopodobieństwa przyjąć, iż sprawa toczyła będzie się jeszcze wiele miesięcy. Przy innym sposobie prowadzenia rozpraw oskarżonego i dwóch świadków (których zeznania są bardzo obszerne) można by przesłuchać w przeciągu dwóch tygodni. Oskarżony nie może ponosić negatywnych konsekwencji tego rodzaju procedowania. Długotrwałość procesu (o ile nie skutkiem postawy samego oskarżonego) i nie ma prawa wywoływać dla niego jakichkolwiek negatywnych konsekwencji procesowych, w tym także w postaci nadmiernego i nieuzasadnionego stanem rozpatrywanej sprawy stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego.

Na obecnym etapie postępowania, w sytuacji gdy tymczasowe aresztowanie jest stosowane prawie rok czasu okoliczność, iż skazanemu grozi surowa kara nie ma decydującego znaczenia dla dalszego stosowania tymczasowego aresztowania. W realiach niniejszego postępowania należy zgodzić się z tezą zawartą w żażaleniach obrońców, że rola K. K. w przestępczym procederze, który jest mu zarzucany była podrzędna. Należy również podkreślić, iż zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu na dalszym etapie prowadzenia postępowania przesłanka ta ulega osłabieniu. W wyroku ETPS w Strasburgu z 22 stycznia 2013 roku w sprawie Róžański v. Polsce Trybunał stwierdza, że mimo iż dolegliwość grożącej kary jest elementem istotnym przy ocenie ryzyka ucieczki lub powrotu do przestępstwa, ciężar oskarżenia sam w sobie nie może uzasadniać stosowania tymczasowego aresztowania przez długi okres. (LEX nr 1252839)

Dlatego też Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że możliwe jest zastosowanie na dalszym etapie procesu nieizolacyjnych środków zapobiegawczych. Poręczenie majątkowe w dużej wysokości pozwoli na prawidłowe zabezpieczenie dalszego toku procesu co jest podstawą przesłanki stosowania środków zapobiegawczych. Wysokość poręczenia majątkowego została określona w stosunkowo w wysokiej kwocie, przede wszystkim ze względu na charakter zarzucanych oskarżonemu przestępstw.

Sąd odwoławczy nie stosował wobec oskarżonego innych nieizolacyjnych środków zapobiegawczych z uwagi na to, że nie jest w tej chwili przesądzona kwestia czy poręczenie majątkowe zostanie wpłacone. Jeżeli będzie miało to miejsce to wówczas rzeczą Sądu I instancji będzie zastosowanie wobec oskarżonego dozoru policji oraz zakazu opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem stosownych dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy.

Z opisanych wyżej powodów orzeczono jak na wstępie.